

**Міністерство освіти і науки України,
Мукачівський державний університет,
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

Збірник тез доповідей

I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції

16 квітня 2026 року

МУКАЧЕВО-2026

УДК 001.89:373.2.013:376.013(043.2)

НЗ4

Наукові пошуки молоді в галузі дошкільної та спеціальної освіти: збірник тез доповідей I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції (16 квітня 2026 р., Мукачєво) / За заг. Ред. В.В. Іванової. Мукачєво: Вид-во МДУ, 2026. 153с.

**Рекомендовано до поширення в мережі Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від «22» квітня 2026 р.)**

Рецензент:

Зданевич Лариса Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, психології і фахових методик Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників I Всеукраїнської студентської науково-практичної інтернет-конференції, у яких висвітлено актуальні напрями розвитку дошкільної освіти в Україні та світі, розкрито сучасні підходи до організації інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти, проаналізовано психолого-педагогічні аспекти розвитку дітей раннього та дошкільного віку. Особливу увагу приділено впровадженню інноваційних технологій навчання і виховання, а також підготовці фахівців дошкільної та спеціальної освіти у закладах вищої освіти, визначенню основних викликів і перспектив їх професійного становлення.

Видання адресоване здобувачам вищої освіти, науковцям, педагогічним працівникам, а також усім, хто цікавиться питаннями розвитку дошкільної та спеціальної освіти.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

Редакційна колегія:

Іванова Вікторія Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Атрощенко Тетяна Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Попович Оксана Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету, Мукачівський державний університет.

Чекан Оксана Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

Кас'яненко Оксана Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та спеціальної освіти, Мукачівський державний університет.

© Мукачівський державний університет, 2026

©Кафедра дошкільної та спеціальної освіти, 2026

<i>Довгань Наталія Василівна,</i> ЗАСТОСУВАННЯ ІГРОВИХ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	121
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i> <i>Коваль Наталія Василівна,</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО- КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА ЯК ПЕРЕДУМОВА УСПІШНОЇ ІНКЛЮЗІЇ	126
<i>Науковий керівник: Кас'яненко Оксана Миколаївна</i> <i>Набокіна Любов Михайлівна,</i> ЗАСТОСУВАННЯ АРТТЕРАПЕВТИЧНИХ МЕТОДІВ У ПОДОЛАННІ МОВЛЕННЄВИХ ПОРУШЕНЬ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	130
<i>Науковий керівник: Поліщук Юлія Віталіївна</i> <i>Сабов Альбіна Робертівна,</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ З ВИКОРИСТАННЯМ РЕСУРСІВ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ	137
<i>Науковий керівник: Мовчан Катерина Миколаївна</i>	

НАПРЯМ 5

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	140
<i>Гимба Віолетта Василівна,</i> РОЗВИТОК SOFT SKILLS МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ РАННЬОГО ВІКУ	140
<i>Науковий керівник: Ющик Людмила Василівна</i> <i>Лінтур Людмила Іванівна,</i> ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	144
<i>Науковий керівник: Кучінка Тетяна Василівна</i>	
<i>Штен Тамара Андріївна,</i> НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ З ПОРУШЕННЯМИ РОЗУМІННЯ ТЕКСТУ В ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ	148
<i>Науковий керівник: Потюк Софія Василівна</i>	

Список використаної літератури

1. Кошель А. П., Кошель В. М., Міненко А. О. Розвиток soft skills у майбутніх вихователів ЗДО як необхідний компонент конкурентоспроможності на ринку праці. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. Серія: Педагогічні науки. 2021. Вип. 12. С. 194-198.
2. Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти». Наказ Мінекономіки України №755-21 від 19 жовтня 2021 р. URL:<https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu->
3. Самойленко О., Брюховецька І. Педагогічні умови формування soft skills у майбутніх педагогів у процесі професійно-педагогічної підготовки. *Молодь і ринок*, 2024. № 10 (230). С. 56-60.
4. Тютюнник А. В. Використання хмарних технологій та soft skills в освітній діяльності студентів та викладачів. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2015. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/oee-emu_2015_1_15
5. Klaus P. The Hard Truth About Soft Skills: Workplace Lessons Smart People Wish They'd Learned Sooner. New York: HarperCollins Publishers, 2010. 256 р.
6. Robles M. Executive Perceptions of the Top 10 Soft Skills Needed in Today's Workplace. *Business Communication Quarterly*. 2012. Vol. 75(4). P. 453–465.

*Лінтур Людмила Іванівна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальності АЗ Початкова освіта
Науковий керівник: Кучінка Тетяна Василівна,
кандидат економічних наук, завідувач аспірантури,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачєво*

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сучасний етап розвитку національної системи освіти в Україні характеризується глибокою трансформацією, що зумовлена як внутрішніми

реформами (впровадження концепції НУШ, цифровізація), так і зовнішніми викликами (воєнний стан, вимушена міграція, збільшення кількості дітей із особливими освітніми потребами). Особливої актуальності набуває питання якісної підготовки фахівців у закладах вищої освіти за спеціальностями «Дошкільна освіта» та «Спеціальна освіта». Сьогодні ці дві галузі тісно переплітаються через інклюзивні процеси, що вимагає від майбутніх педагогів не лише глибоких теоретичних знань, а й високого рівня адаптивності та психологічної стійкості.

У науковому дискурсі (Л. Артемова, К. Балаєва, А. Богущ, Н. Гавриш, І. Дичківська, Л. Зданевич, К. Крутій, І. Княжева, О. Ковшар, М. Лах та ін.) акцентується увага на тому, що сучасна професійна підготовка у закладах вищої освіти має базуватися на інноваційних засадах. Це передбачає не лише механічне засвоєння студентами змісту освітніх програм, а й формування готовності до впровадження новітніх методик, технологій та підходів безпосередньо в практичну діяльність закладів дошкільної та спеціальної освіти. Дослідники однакові в тому, що ключовим орієнтиром вищої школи має стати розвиток креативності та здатності до педагогічної рефлексії, що дозволить майбутнім вихователям і спеціальним педагогам ефективно моделювати освітній процес у динамічних соціальних умовах. Відтак, інноваційність підготовки розглядається як багатоаспектна категорія, що інтегрує в собі технологічну грамотність, інклюзивну компетентність та особистісно орієнтовану спрямованість педагогічної дії. Одним із ключових викликів є необхідність швидкої адаптації змісту освіти до вимог інклюзивного навчання. Професійна підготовка вихователя вже не може обмежуватися лише методиками раннього розвитку; вона обов'язково має містити елементи дефектології, логопедії та корекційної психології.

До основних викликів також належать:

- цифрова трансформація, необхідність оволодіння дистанційними та змішаними формами роботи з дошкільниками, що є надскладним завданням з огляду на вікові особливості дітей;

– психологічна травматизація, педагоги мають бути готові працювати з дітьми, які мають досвід перебування в зоні бойових дій, втрати близьких або стресу від переселення. Це потребує впровадження в освітній процес закладів вищої освіти потужного блоку психологічної реабілітації та арт-терапії;

– невідповідність матеріально-технічної бази, підготовка фахівців спеціальної освіти потребує ознайомлення з новітнім асистивним обладнанням (сенсорні кімнати, спеціальні клавіатури, тренажери), яке не завжди є в наявності в аудиторіях закладу вищої освіти [1-4].

Сьогодні акцент зміщується від знаннєвої парадигми до формування м'яких навичок (*soft skills*). Майбутній фахівець має володіти високим рівнем емпатії, критичним мисленням та здатністю до командної роботи у межах «команди супроводу». У процесі підготовки у закладах вищої освіти важливо моделювати ситуації реальної взаємодії з батьками дітей, які мають особливі освітні потреби (ООП), оскільки комунікація з родиною є одним із найскладніших етапів у роботі корекційного педагога та вихователя.

Перспективним напрямом є посилення практичної складової навчання (дуальна освіта). Студенти мають бути залучені до роботи в інклюзивно-ресурсних центрах (ІРЦ) та спеціалізованих закладах дошкільної освіти з перших курсів.

Важливим вектором розвитку є також:

– міждисциплінарність, створення спільних курсів для майбутніх вихователів та спеціальних педагогів, що дозволить сформувати спільне бачення освітнього траєкторії дитини;

– гейміфікація освіти, використання ігрових технологій у вищій школі для навчання студентів методикам роботи з дітьми (використання LEGO-технологій, цифрових лабораторій);

– міжнародна інтеграція, адаптація європейського досвіду інклюзії, де акцент робиться не на діагнозі дитини, а на її соціалізації та життєвих компетенціях [1-4].

Особливе місце в сучасній підготовці посідає формування безпекової компетенції. Майбутній фахівець має чітко знати алгоритми дій під час повітряних тривог, методики стабілізації емоційного стану дітей у кризових ситуаціях та основи домедичної допомоги. Це стало невід'ємною частиною професійного стандарту як вихователя, так і корекційного педагога.

Підготовка фахівців дошкільної та спеціальної освіти в сучасних умовах вимагає від закладів вищої освіти гнучкості та інноваційності. Подолання викликів, пов'язаних із війною та соціальними змінами, можливе лише за умови інтеграції теорії та практики, впровадження новітніх психологічних методик та постійного професійного розвитку викладацького складу. Перспективи полягають у створенні безбар'єрного освітнього простору, де фахівець є не просто транслятором знань, а фасилітатором розвитку особистості дитини, незалежно від її стартових можливостей.

Література:

1. Балаєва К. С. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності : автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук : 13.00.04. Івано-Франківськ, 2015. 22 с.

2. Лах М. Р. Формування готовності майбутніх педагогів до впровадження інноваційних технологій навчання дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Івано-Франківськ, 2016. 22 с.

3. Листопад О. Підготовка майбутніх вихователів до використання інноваційних технологій в закладах дошкільної освіти Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової. № 2 (65), травень 2019. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2019. С 183–189. DOI: <https://doi.org/13.33310/2518-7813-2019-65-2-183-189>

4. Листопад О., Мардарова І. Підготовка вихователів до впровадження засобів дистанційної освіти в професійній діяльності. Науковий вісник

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>